

ԵՐԿՈՒՇԱՔԹԻ, 11 ՄԱՐՏ, 2019

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն Կբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա Կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 125

ԱՍՏՈՒԱԾ ԿՐ ՊԱՇՏՊԱՆԷ ԻՐԵՆԵՐԸ

Տիրոջ ապաւինողը Սիոն լեռան պէս
անասան է, եւ յաւէտ անշարժելի:
Ինչպէս Երուսաղէմը շրջապատուած է լեռներով,
այնպէս Տէրը պարիսպի պէս իր ժողովուրդը կը շրջապատէ
այժմէն մինչեւ յաւիտեան:
Անիկա թոյլ պիտի չտայ որ ամբարիշտները շարունակ իշխեն
արդարներուն վիճակուած երկրին վրայ,
որպէսզի արդարները չփորձուին
իրենք եւս անիրաւութիւն գործելու:
Տէրը բարիք կ'ընէ բարիներուն
եւ սրտով ուղիղներուն.
Իսկ անոնք որոնք անհաւատարմութեամբ կը մոլորին,
Տէրը զանոնք պիտի արտաքսէ
անօրէնութիւն գործողներուն հետ միասին:
Խաղաղութիւն Աստուծոյ ժողովուրդին:

ՇԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:

Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւն էս նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

*Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի մանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ՕՐՈՒԲԱՆ ՆԻԻԹԸ

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԹԻԻՆԸ ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻՆ ՄԷՁ

Ո՞Վ Է ԵՒ Ի՞ՆՁ Է ՄԱՐԳԱՐԷՆ

Ընդհանրապես մարգարե եւ մարգարեութիւն բառերը ժողովրդական լեզուին մէջ գուշակ կամ գուշակութիւն հասկացողութիւններուն հետ կը շփոթուին, ինչ որ ընդհանրացած սխալ մըն է, ո՛րքան ալ որ մարգարեութեան մէջ մենք յաճախ ապագայի նախատեսութիւն կը գտնենք:

Եւ սակայն պէտք է միշտ գանգաճութիւն դնել գուշակին ու մարգարեին միջեւ: Գուշակութիւնը, նաեւ հմայութիւն կոչուած, ստութիւն է՝ կապուած կուռքերուն կամ բնութեան ոյժերուն: Ահա թէ ինչո՞ւ Աստուած կ'արգիլէ ոեւէ տեսակի գուշակութիւն կամ հմայութիւն, որովհետեւ անոնց ծագումը դիւական է (տե՛ս Օս 4.12), եւ ուստի խստօրէն կը դատապարտէ գուշակութիւն ընդունելը, հարցունքները կամ գէտերը կամ հմայողները: Ասոր դիմաց, ի՞նչ է «մարգարե»ին ուղիղ հասկացողութիւնը:

Իսկական մարգարէն այն անձն է, որ.-

1) Իր կոչումը կը ստանայ ուղղակի Աստուծմէ եւ նոյնիմօն Աստուծոյ մղումով կը կոչուի մարգարեանալու:

2) Ձեռով մը Աստուծոյ խորհրդականն է, որուն Աստուած իր «խորհուրդը» կամ «գաղտնիքը» կամ ծրագիրը կը յայտնէ՝ նախքան այդ խորհուրդին կամ ծրագրին կատարումը, եւ ատիկա՝ յատուկ դիտումով մը:

3) Իր ժողովուրդին համար բարեխօս մըն է:

4) Աստուծոյ «բերան»ն է: Մարգարէն իր խօսքերը չէ որ կը փոխանցէ մարդոց, կամ ժողովուրդին, այլ Աստուած է որ մարգարեին կ'ըսէ կամ կը սորվեցնէ անոր ըսելիքը, այսինքն՝ իր խօսքը կու տայ մարգարեին, որ կը փոխանցէ գանոնք ժողովուրդին: Յստակ է, որ մարդկային ոեւէ միտք պիտի չկարենար խօսիլ այն բացարձակ վստահութեամբ եւ հեղինակութեամբ՝ որով կը խօսին մարգարէները, եթէ աստուածային Հոգին չըլլար զիրենք ներշնչողը եւ զիրենք չդարձնէր «Աստուծոյ բերան»:

ՄԱՐԳԱՐԷՆ ԵՒ ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԹԵԱՆ ԴԵՐԸ

Պատմութեան որոշակի մէկ ժամանակին կամ մասնաւոր կացութեան մը առիթով ժողովուրդին կողմէ Աստուծոյ դէմ արտայայտուած տրտունջներու կամ համազգային տագնապներու պատասխանը բերողն է մարգարէն:

Այդ դերին մէջ առանձնացնենք քանի մը երեսներ.-

1.- Ամէն բանէ առաջ, մարգարէն ընկերային արդարութիւն պահանջողն է:

Աշխարհը, ամբողջ մարդկութիւնը անիրաւութեան հանդիսարան դարձած է: Սուտն ու կեղծիքը, չարութիւնն ու բռնութիւնը, կաշառքն ու հարստահարութիւնը, նեցգութիւնն ու սպանութիւնը մարդոց առօրեայ գործերն են: Մարդիկ կը պաշտեն ոյժը, կը փառաբանեն զօրաւորը, եւ միւս կողմէ՝ կը հեգնեն իմաստութիւնը, կը կոխկոտեն տկարն ու աղքատը: Աշխարհին տրամաբանութեամբ՝ «իրաւունքը զօրաւորինն է» եւ վա՛յ տկարին: Ասոր դէմ ընդվզող ձայնն է մարգարէն, որ կու գայ ըսելու՝ թէ անիծուած է այդ տրամաբանութիւնը, թէ Տէրը դատաստան ընելու պիտի գայ, եւ այդպիսիներ պիտի չազատին Աստուծոյ վրէժխնդրութենէն (Ես 3.13-15): Կարելի չէ Աստուծոյ հետ հաշտ ըլլալ՝ առանց մարդոց հետ ուղիղ եւ արդար ըլլալու (հմմտ Մտ 5.23-24): Եւ Աստուծոյ Օրէնքը հիմնականին մէջ կը փորձէ ուղղել մարդուն սխալ վարմունքը մարդուն հանդէպ, եւ կը պահանջէ՝ իրաւունք եւ արդարութիւն ընել (տե՛ս, օրինակ, Ղւ 19.11-18, 25.14-17, եւլն):

2.- Երկրորդ, շատ յաճախ մարգարէն հանդէս կու գայ իբրեւ պետական դէմք, որ ազգային կեանքը վարելու մէջ մեծ դեր կը կատարէ:

3.- Վերոյիշեալ հանգամանքէն կը բղիթի մարգարեին երրորդ դերը, որ մէկ կողմէ՝ յայտարարելն է Աստուծոյ կամքը եւ պահանջել Անոր պատուիրաններուն կատարումը՝ ամբողջական վստահութեամբ եւ այդ վստահութենէն բղիթող հնազանդութեամբ, իսկ միւս կողմէ՝ ագդարարութիւնը եւ նախագուշակումն է գալիք չարիքներուն, ինչպէս նաեւ խոստումը եւ պատկերացումն է գալիք իտէալ ժամանակաշրջանին, որ պիտի բացուի Մեսիային գալուստով:

Ապագայի այս նախագուշակումը անհրաժեշտ է՝ ո՛չ թէ պարզապէս գալիքին մասին մեր հետա-
քրքրութիւնները գոհացնելու համար, այլ ապագային մասին որոշ յայտնութիւններով՝ ժողովուրդը գիտակցութեան եւ բարոյական պատասխանատուութեան հրաւիրելու, որպէսզի ապաշխարեն եւ Աստուծոյ ողորմութեան արժանանան (Եր 25.3-7), եւ իրենք զիրենք Աստուծոյ նամբուն մէջ պահելով՝ պատրաստ ըլլան Փրկիչին գալստեան ժամանակները դիմաւորելու:

ՄԱՐԳԱՐԷՆ Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿԸ ԱՏԱՆԱՅ ԻՐ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆԸ

Մարգարեական ամեն յայտնութեան ետին՝ Ս.Հոգին կայ իբրեւ ներգործող և ներշնչող ազդակ: Պետրոս Առաքեալի Բ. նամակի 1.21-ին մէջ կը կարդանք. «*Ո՛նեւէ մարգարէութիւն մարդոց կամֆով չտրուեցաւ երբեք, այլ Աստուծոյ սուրբ մարդիկը Սուրբ Հոգիէ՛ն մղուած խօսեցան* »:

Մարգարէն իր յայտնութիւնը կը ստանայ գլխաւորաբար չորս կերպերով.-

1.- Երազի մէջ:

2.- Տեսիլով:

3.- Պարզապէս լսելով. արթուն վիճակի մէջ Աստուծոյ ձայնը լսելով:

4.- Կարգ մը պարագաներու մարգարէն իր յայտնութիւնը կը ստանայ առակի մը կամ խորհրդանշական պատկերի մը ընդմէջէն:

ՓՐԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ - ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՐԳԿԱՅԻՆ ՏԻԱԼՈՎԸ

1.- Անհաւատարմութեան դատապարտութիւն

2.- Տէրը փնտռելու յորդոր

3.- Նոր աստուածածանօթութիւն, նոր Ուխտ, նոր ժողովուրդ

4.- Մեսիական խոստում և յոյսի պատգամ

ՄԱՐԳԱՐԷԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԻՆ ՀԱՍԿԱՑՄԱՆ ԲԱՆԱԼԻՆԵՐԸ

Մարգարեական ո՛նեւէ պատգամ հասկնալու եւ ուղիղ մեկնելու համար, բացի ոճական տուեալներու ծանօթութենէն, պէտք է ծանօթ ըլլալ չորս կարեւոր սկզբունքներու, որոնք հիմնական բանալիներն են ո՛նեւէ պատգամի հասկացման:

Այդ չորս սկզբունքներն են.-

ա) Խորհրդանիշներու գործածութեան սկզբունքը:

բ) Կրկնութեան սկզբունքը:

գ) Կրկնակ (կամ եռակի) կատարման սկզբունքը:

դ) Մասնական կատարման սկզբունքը:

■ Ո՛նեւէ մարգարէութիւն երեք նպատակներ կը հետապնդէ.-

1. Նախ, իբրեւ բերանացի պատգամ՝ ԱԶԳԱՐԱՐԵԼ եւ դատապարտել, աստուածային սիրոյ իբրեւ արտայայտութիւն, մարդոց սխալ վարմունքը, զանոնք ապաշխարութեան հրաւիրելով, որպէսզի դառնան իրենց յանցանքներէն ու չարիքներէն եւ զերծ մնան վերահաս պատիժէն:

2. ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ՏԱԼ Աստուծոյ յառաջիկայ գործերուն մասին, մանաւանդ՝ ազգերուն հետ վարմունքին, անոնց շեղումներուն եւ ստացած պատիժներուն մասին, բայց միեւնոյն ատեն վկայութիւն տալ՝ Աստուծոյ գութին եւ ողորմութեան, որ կը սպասէ անոնց ապաշխարութեան, որպէսզի դառնայ ու «բժշկէ» (ազատէ, փրկէ) զանոնք:

3. Ի վերջոյ, թէ՛ բերանացի եւ թէ՛ գրաւորապէս՝ ԱԻՅՏԵԼ գալուստը Աստուծոյ թագաւորութեան, որ պիտի հասնի նոյնիմէն Աստուծոյ ձեռքով, նախաձայնուած ժամանակին: